

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 36—	celo leto naprej K 40—
pol leta 18—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 9—	celo leto naprej K 48—
na mesec 3—	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Društvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflerova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izkaže vsak dan svojo izvirno notnjo in glasbeno.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in stor: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parje in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vsakega po naknadni. Na samo pisarne naročbe brez poslatre denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoči ponj:

celo leto naprej K 32—	četrt leta 8—
pol leta 16—	na mesec 276

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Društvo: Knaflerova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 84

Velik narodni shod v Mestnem domu.

Včeraj dopoldne ob 10. se je vršil v Mestnem domu shod poslanca dr. Ravniharja. Posetili so ga volilci iz vseh slojev mestnega prebivalstva, ki so z živim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov ter na manifestantem način dokumentirali svoje popolno soglasje s politiko svojega državnega poslanca dr. Ravniharja in izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. Shod je bil za sedanje razmere naravnost sijajno obiskan ter ga je posetilo tudi lepo število narodnega ženstva.

Državni poslanec g. dr. Vladimir Ravnihar je ob začetku shoda predlagal za predsednika zborovanja podžupana g. dr. Karla Trillerja, čigar izvolitev je zbrano občinstvo viharno odobrilo. Podžupan g. dr. Karel Triller je nato otvoril shod ter izjavil:

Somišljeniki!
Bodite v imenu narodno-napredne stranke najpriznaneje pozdravljeni po dolgih štirih letih.

Prišel je bil usodni 25. julij leta 1914. In tisti dan je legla težka megla na slovensko zemljo. Cvet našega naroda je moral pod cesarske zastave in skoro je zaslovelo širom države brezprimerne junaštvo naših bratov in sinov na jugu in na severu. Sava in Drina sta plili v potokih našo kri, po širnih galitskih poljanah in v temnih Karpatih pa so se vrstili križi pri križu v nepreglednih vrstah prezgodnjih grobov slovenskih junakov. Ampak na njih domovino pa je bila legla tačas težka megla ustavljenosti vseh državljanskih svoboščin in svinčena teža političnih persekucij. Bujno je šlo v klasje najnižje denuncijantstvo naših starih in neizprosnih narodnih protivnikov in — Bogu bodi pošteno! — tudi propale naše rodne krvi. Zoper to kugo ni ščitila nobena plinova maska. Krivi smo bili, ker smo bili živi. Ni je bilo tako podle ovadbe, da bi ne bila naletela na verna ušesa in čez noč smo bili postali nezvest, državni nevaren demant. Hudodelski značaj so zadobile v hipu leta in leta preje javno in očitno pod nadzorstvom državne oblasti izpregovorjene in pisane besede; veleizdajstva in štrup za patrijotično mladino so postale najlepše naše domoljubne pesmi, od najstarejših pa do najmlajših, od Vodnika in Prešerna do Aškercia in Simona Gregorčiča. Tako je spoznala državna oblast ta čas, ko so z istimi pesmimi na ustnicah padali in umirali na bojnih poljanah za cesarja in domovino naši junaški očetje, bratje in sinovi!

Ko je potem nov zavratni sovražnik napadel našo državo na slovenski zemlji, so se razmere le še poostrele in poslabšale. Na tisoče in tisoče slovenskih rodbin je moralo zapustiti dom in imetje ter bežati pred novim sovražnikom. Država pa je spravila te najnesrečnejše med nesrečnimi po večini v tuje kraje, v taborišča, povsem nezadostno opremljena in oskrbovana, kjer so stariši trpeli neizmerno gorje, otroci pa so umirali, kakor ginejavo nežne evetke pod strupeno slano. Na kršnem Krasu in ob srebrnopeni Soči pa so bili zopet naši junaki med prvimi in največ je teklo tudi tam doli za blagor države te pregrešne slovenske in jugoslovanske krvi...

In v zahvalo nam je preskrbna državna oblast zgradila kar čez noč celo vrsto visokih sol pravega avstrijskega patrijotizma — vojna sodišča, internate in konfine!

Pa po teh temnih, neskončno dolgih časih prišel je odrešilni dan 30. majnika 1917! Kakor zmagonosno spominljivo solnce je prodrila skozi temno politično meglo glasna, pogumna in svobodna beseda jugoslovanskega naroda, izpregovorjena v dunajskem parlamentu, čigar otvoritev je bila ljudska volja izšla. In zgodovino ter pomen te besede nam bo obrazložil danes naš poslanec, ki je bil kot zastopnik bele Ljubljane neposredno delalen tega velikega zgodovinskega časa. Preden pa

mu podam v to svrhu besedo, storimo še častno dolžnost! Spominjajmo se v iskreni ljubezni in neskončni hvaležnosti onih, ki so žrtvovali življenje za blagor očetnjave na bojnem polju, ali pa kakor gospodin Franjo in pozdravljajmo vsi, ki so trpeli ali pa se trpe zaradi našega imena. Sve to če jim narod pozlati — v hvaležnem spominu. Naša skrb pa bodi, da ni tekla zaman dragocena slovenska kri in da ne bo ostalo brez sadu jugoslovanskega mučeništva. Bodi po proroških besedah pesnikovih:

Mi gremo naprej, mi strelci,
In plamen gre pred nami skozi noč,
Kot Bog pred Izraelci.

Ta plamen je naša sveta jugoslovanska ideja. (Viharno odobravanje.)
Kot glavni govornik je nastopil nato ljubljanski državni poslanec gospod dr. Vladimir Ravnihar.

burno pozdravljen od zborovalcev ter je izjavil:

Slavni zbor!
Tri polna leta so morala biti nema naša usta. Zaprite so bile duri grškega hrama na Francovem Ringu, zaprite poslanecem, zaprite narodom, ki jih zastopajo. Zakaj so to storili? So li imeli povišja, se nas bati? So se li tako bali resnice? Zborovali so vsi parlamenti sveta, turški parlament prav tako kakor ruska дума. Samo narodi avstrijski so morali molčati. Njihova volja ni smela na dan. Pa prav slabo uslugo so napravili državi oni, ki so bili storili ta ukrep, kajti upravljal »zunaj« so tolnačili to tako, kakor da je nekaj gnilo v tej državi, razlagali tako, kakor da volja njenih narodov pač ni istovetna z voljo njenih državljanov. Ako so na ta način diskreditirali monarhijo, pa smo na znotraj s tem mislečim vestilo lahko dejali: Dobro, pa nosite tudi svojo odgovornost, mi jo odklanjamo, odgovornost za vojno, ki je mislo hoteli, kakor tudi za vse grozne njene posledice.

Hvaležno bi bilo že danes pod živim vtisom govoriti o vzrokih te svetovne vojne. Za nas tem bolj zanimivo, ker je upravljal jugoslovanskega naroda moral veljati za vzrok in za povod vojni. Pa to delo mirno lahko prepustimo zgodovini, ki bo s jeklenim svojim peresom te vzroke zaklesala v knjige vekov — brezobzirno, brez poizvajanja in brez falsifikatov. Ona bo izrekla svojo sodbo, kakor pravičen sodnik, ki je neodvisen navzgor in navzdol.

Trije grofi so takrat vodili usodo te države in njenih narodov. Eden, ki biva onstran Litve, je nam nedosežen. Grofa Tisza moramo šteti med najinteligentnejše državnike. Zato je kot madžarski imperijalist najintransigentnejše smeri nam, to je Slovonom najbolj nevaren. Saj se vsa politika te monarhije osredotočuje v vprašanju: proti Slovonom ali s Slovani. Na tem ognju se je zanetila vojna pri nas. Drugi izmed treh grofov, Berchtold, se je umaknil kmalu po izbruhu vojne — več ali manj pristojevoljno. Zakaj, javnosti ni bilo poljasnjeno. Tretji, grof Stürgkh, ki bi bil poljski rbornici odgovoren in ki je bila zanj pripravljena obožna klop, je bil poklican pred drugega sodnika.

Vsa državniška modrost grofa Stürgkha je obstajala v tem, da vsili narodom voljo dveh, treh ljudi, oziroma da pokaže na zunan, kakor bi bila ta volja izraz volje narodov samih. Uvedel je absolutizem najostrejših oblik. Ne samo izraz svojih misli, čini in besede, misli same in svoje miselnosti, ako ni soglasalo z njegovim, je stalo pod najstrožjo kaznijo. To je najpriprostejši, pa najkomodnejši način vladanja, ki se v ničemer ne razlikuje od vladanja katkega kitajskega mandarina ali hotentotskega potentata.

Predvsem je bilo treba vdušiti vsak ljudski glas.

Prišla je cenzura za naše časopise, ki se mu je prepovedalo, česa ne sme pisati, ki se mu je narekovalo, kaj naj piše in kako piše pod pretjeto, da se sicer list ustavi. Da v svoji prilikavosti je šla celo tako daleč, da je listom naročala, s kakšnimi črkami morajo tiskati, kaj se mora debelo tiskati in kaj s drobnim tiskom, kaj mora stati na četu lista in kaj na drugi ali tretji strani. S cenzuro se je potvarjalo javno mnenje. Pa vprašati se moramo, čui prodest, čemu? Da smo mi, ki smo sami doživljali dogodke, iste morali občutiti na lastnem telesu, o tem ni dvoma. Nobena cenzura nam ne bi mogla pričarati polnih skled na mizo, nes ne bi mogla prepričati, da ne stradamo in da ne trpimo pomanjkanja, da n. pr. ni nemogućnost vojskovodilce provzročila znani našimk iz Srbije v decembru leta 1914. In zamanji svei, za kateri pravzaprav je delala cenzura? Ta je bil in je o našem položaju boljše poučen, kakor vsi naši diplomati in naši vojaški atašei. O tem se vsakdo lahko prepriča. In ima priliko, da čita inosamske časopise, ki treba ravno da sovražne, ampak nevtralne. Pač je neznanost škodljivo gledu države, tako zelo škodilo, da so končno seve pod pritiskom poslancev to sodelovali celo naši državniki — četudi po dolgotrajni dobi treh let. Na znotraj pa je govorelo, da je nastalo ljudstvo ali ne-

zavpljivo in omahljivo v svojem mišljenju. Noben uradni komunikat bi ga ne mogel več prepričati, da je to resnično, kar se mu tu poroča. Zato pa ponovno lahko konstatiram, da je pravih škodljivcev državnih interesov iskati čisto drugod, kakor pa tam, kjer so jih iskali. (Pritrjevanje.)

Potem pa je zapel § 14. Tu se jasno kaže, kaj nezmožnost in zlobnost lahko napravi iz dobrega zakona. Tako zelo zlorabljala se ni še nobena zakonita določba, kakor prav ta. Ta določba pravi, da se ob času, ko slučajno državni zbor ni zbran in ako je za to silna potreba, s cesarskim ukazom uveljavi, kar bi moral sicer državni zbor z zakonom storiti. Tak cesarski ukaz pa se ne sme dotikati nič državnega osnovnega zakona, niti ne sme delati trajnih delov. V vseh oziirih se je grešilo proti besedilu in smislu tega zakona. Opetovano se je kršil državni osnovni zakon, in najemali smo ne samo trajnih, ampak kar večne dolgov. Naravnost falsificirali zakon pa se prav, ako se državnega zbora neče sklicati, potem pa dale zakone s pomočjo § 14. Tu je pokazal absolutizem ves svoj cinizem. Zato je završalo odobravanje po dvorani in na galeriji državne zbornice takrat, ko smo enodušno — mnogi Nemci sicer kislih obrazov — obsodili gospodarstvo s § 14 in ko smo prvi taki naredbi, ki nam je bila predložena, neusmiljeno odkrili veljavnost. Padla je prva sodba o takrat še pokojnem grofu Stürgkhu in njegovem sistemu.

Za te nečedne namene so dobili dragocnega zaveznika v svoji prolutni birokraciji. Ta je v dobi žalostnega spomina slavila prave orgije. Začutila je, da je prišla doba, ko bo z enim zamahom rešila avstrijsko vprašanje v svojem smislu, kakor ga je ona zmislom bila sanjala. Mučeniško krono si je takrat zaslužil zlasti naš jugoslovanski narod. Prišlo se je zatiranje in preganjanje, polnilo se je in gnusna taborišča za internirance. Padla je »Matica Slovenska«, zapadla so krvniku naša sokolska in druga društva. Policajsko poročilo, da si radikalni, to je zavedeni Slovence, da si naprednjaki, Sokol — je bilo za vojaškega sodnika »gebundene Marschroute« za obsodbo. Vojaška sodišča so si nepostavno prilastila sodstvo nad civilnimi osebami. V Bosni - Hercegovini pa je bil madžarski žandar sodnik in krvnik v eni osebi. Naše uradnike so vtikali v vojaško suknjo, ali pa so jih pošiljali v prognanstvo v tuje kraje. Pri vojaštvu so vpeljali nove rubrike z raznomo p. u. ali p. v. ali v najnovšem času p. b. (politišch beendlich). Kaj se to pravi, vé le tisti, ki je moral sam to okusiti. Kot dozdnevne p. u. so celo poslanci dr. Rybafa poslali v Javoršček z ukazom, da ga je postaviti »auf einen interessanten Posten«. Novo kategorijo prognancev smo dobili v takozvanih konfinirancih. Čisto proti zakonu, kar nam je sedanjí notranji minister v ustavnem odseku sam moral priznati. Zakon iz leta 1869. namreč izrecno prepoveduje, da bi se v takem slučaju koga smelo odstraniti iz njegove domovne občine. In vendar se je to zgodilo, kakor nam je minister v ustavnem odseku prostodušno pripoznal v nič manj nego v nad 4000 slučajih. Res, človek mora obhoduati pogum, več kakor 4000 krat kar meni tebi nič kršiti zakon. Mei temi konfiniranci je bilo več kategorij, mej njimi n. pr. taki, ki se jim samim sicer ničesar ni moglo očitati, pač pa so baje napravili kako pregreho njihovi sinovi ali očetje ali bratje. Ker pa teh zgrabiti niso mogli, so se maščevali nad njihovimi najbližjimi sorodniki. To je naravnost barbarska justical Prav tako barbarsko kakor jemanje talov iz lastnega ljudstva. Neka nevidna roka je izbirala svoje žrtve. Dolgo časa nismo vedeli, kdo je to. Modili smo k civilnim oblastim, zahtevajoč pojasnila, pa so zmignili z ramo, češ, mi smo nedolžni, tega nismo ukrenili, delamo po ukazu. Šli smo do vojaških poveljstev, ta so bila še bolj nedolžna, češ, saj mi ne poznamo ljudi, navodila dobimo od drugod. Končno smo iztaknili tisto tajnstveno oblast, ki po naših zakonih ni sliška oblast, ki pa si je naredila oblastno ime »Kriegsüberwachungsamt«. V zbornici smo pričeli neizprosno boi proti vsem krivicam in nezakonitostim. Pa Kriegsüberwachungsamt se nam je izmuznil kakor jegulja. Čez not si je nadel drugo čepico z napisom »interministerielle Kommission«. Človek pod čepico je seveda ostal ravno tisti, dobili smo pet krajačev za grof. V zadnjem času so poslali doli neke kopije, da preiskujejo naše pritožbe. V 14 dneh so opravile svoje delo. Iz več krajev, zlasti s Koroskega se nam poroča, da je vsa preiskava prava farasa. Ravnao se pač po pregovoru, da vrana vrani oč ne izkljuje. Tako gleda pri nas tisti ustava, ki je je grof Cserniz predstavljal boljševikom kot višek demokratske pravice. Pa so gospodje še tako naivni, da se čudijo in se čutijo ušaljene, da ne gledamo na nje. Ne vemo, ali res mislijo, da smo tudi mi tako naivni, ali pa nas imajo za kufije te države, ki krivijo hrbet pod bicarim udarcem in brez marmote opazivajo svoje tašičke dele.

Imam pred seboj celo kopo pripravljanih interpelacij ter hočem izbrati iz nje najmlajšo, slučaj Milice Lalović.

Rodbina Lalović je živila pred vojno v urejenih srečnih razmerah v Zagorju pri Kalinovku v Bosni. Komaj je izbruhnila vojna, se umorili vojaki vse štiri moške te rodbine. Ostala je samo še vdova Milica Lalović z otroci, komaj doraslega sina se vtaknili v vojaško suknjo, sjo samo in otroke pa so pregnali iz domačije v okolice Mostarja, kjer so ostali nekako eno leto. Ko se je z otroci vrnila, niso našli ničesar več, hiša je bila požgana in do tal porušena. Stanovali so v neki zapuščenji bajti ter se živili s koreninami in zelišči. Kmalu so začeli otroci umirati drug za drugim. Nohti na rokah in nogah so jim odpadali. Potem so ležali nekaj dni bolni v bajti in so se otroci na vseh štirih plazili okrog in iskali kruha. In če je otrok zadobil ob otroka, mu je začel grizti lakote roke in noge. Pet otrok je umrlo čez zimo Milici Lalović, mati sama je preživela najhulše duševne muke, kar jih je morala trpeti kaka mati. Obupno je bilo njeno življenje. V isti pokrajini so umrli otroci drug za drugim in še danes to strašno umiranje ni prenehalo. Vse to valed lakote. In ko so uboga Milica Lalović vprašali, zakaj se ne obrne do oblasti, so je grozili in ni hotela ničesar slišati: »Ne, ne, za Boga, še saprit me bodo! Kdo bo potem skrbel za ostale otroke? Milica Lalović je simbol našega trpečega naroda.

V tej dobi je vsakršna splošna morda, še podzavedno, jugoslovanska ideja, v tej dobi se je bil začel Jugoslovanski klub. Pod krutimi udarci je ljudstvo začutilo, da tako ne more in ne sme iti dalje. Ta pohlevni in ponižni rod, razcepljen na toliko in toliko strank, je slavil svoje vstajenje. Konec jarobstva, konec robstvu, svoboda na svoji svobodni zemlji boče biti. To je priteglo, ki jo je v hudi uri preganjanja stord vsak najmanjši član našega naroda, slehern mož in sleherna žena. Res, za tako prisego je bilo najmanjje treba kakš entente. In ako je naša

deklaracija št. 30. maja

izjavila v narodu tako glasno odobravanje, bilo je to v prvi vrsti zategadel, ker je bila je odnav narodove duše, kar je v kratkih besedah izrekla, česar je polno bilo njegovega srca. (Viharno pritrdjevanje.) In mi sami, poslanci vseh treh vej jugoslovanskega plemena, različnega svetovnega naziranja, dotlej v hudem medsebojnem strankarskem boju, smo se brez vseh predhodnih posvetovalj našli v trenutku. Deklaracija je bila potem delo le kratke dobe pol ure. Nosili smo jo bili vsi v sebi kot zrel plod in kot takega smo jo podali svojemu narodu. (Navdušeno odobravanje.)

Vstopivši sedaj v parlament, smo imeli polne roke dela: odpravljati krivice, lajšati gorje ubogim beguncem, omiliti posledice zavoženega vprašanja v prehrani, toda predvsem smo si bili jasne zavesti, da je bila najresnejša arav zgodovina našega naroda, da gre za življenje ali smrt njegovo. V tej zavesti smo uravnali svoje postopanje napram vladi in napram strankam v parlamentu, ta zavest nam je narekovala vse naše javne nastope in naše govore. Ta zavest nas je zbližala z narodom širšim do vzajemnosti. Brezobzirno smo razkrivali neštete račne, prizadele našemu narodu, brez strahu smo krivce postavljali na srčinski

pranger, z nevpogljivo odločnostjo smo zagovarjali in branili svojo magnanimitetno deklaracijo od 30. majnika. Tili pa si nam ravnali ti, pogumni narod naš, tvoje sklenjene vrste, tvoja trdna falanga nam je dala najzanesljivejšo oporo v boju za naša prava. Ti si nam sankcioniral besede, ki so s tem nam vsem postale zakon. Odtlej poznamo samo eno velizdaistvo, to je izdaistvo nad lastnim narodom.

Deklaracija nam je postala minimum. S tem hočemo predvsem reči, da o njej izključujemo vsako mešetarjenje. Kdor napravlja iz nje maksimum, ta je podoben prodajalcu, ki postavlja kralvo na sejm, pa napove vsem sejmarijem ceno s pristavkom, da to ni zadnja beseda, da pusti tudi glihati o njej, da je pripravljen sprejeti tudi manj. Tak prodajalec je v naprej izgubljen. Minuli so časi, ko so jugoslovanske stranke v parlamentu prodajale svoje glasove za drobtinice, za ničevosti, za koncesije, ki bi jih bili morali terjati kot pravico, ko so izdajali interese ene kronovine, zato da so dobili kake ocirke v drugi provinci. Danes je ni cene, za katero bi prodali svoje pravo, svojo vzvišeno zahtevo. Svoječas bi bili slavili ministrskega predsednika, ki bi nam ponujal ministrske sedeže, ki bi bil pripravljen privoliti v kakšno avtonomijo. Danes take ponudbe izživljajo le naše preziranje. Zato pa, kadarkoli nas ministrski predsednik nagovori — dogaja se to večkrat — da bi stopili v stik z vlado, tedaj mu za odgovor pokažemo listino, podpisano od 33 jugoslovanskih poslancev, in legalizirano od vsega jugoslovanskega naroda. Pa preden bi sedli z vlado k zeleni mizi, morala bi se brez-pogojno napraviti čista miza; kot pred-pogoj brez vsake protiusluge smatramo, da je odstraniti vse velike krivice, ki tlačijo in trpinčijo naš narod že leta in leta, zahtevamo, da je popraviti veliko materijalno in moralno škodo, ki smo jo utrpeli, ako se sploh popraviti še da. Dokler ne najdemo vlade, ki bi pokazala to dobro voljo, toliko časa nas ni dobiti.

Kaj je hotela deklaracija? Je bil to apel do mladega, simpatičnega našega vladarja.

Iz njegovih ust, iz usi vladarja iz hiše habsburške je privrkat padla beseda: demokracija. Nam to ni votla beseda in gorje državniku, ki bi hotel potvarjati pravi nje pomen. Beseda demokracija v naši deklaraciji krije oni pojem večno mlade ideje, ki ukazuje, da vladaj ljudstvo samo sebi, ideja, uporabljena na narode, je po vsem kulturnem svetu danes znana pod imenom: samo odločba narodov. Na svojem državnem ozemlju zedinjenji in vsake tuje nadvladesvobodni narod Hrva-tov, Slovencev in Srbov naj sam suvereno odločuje o svojem ustavnem življenju.

Pa pravijo, to je nemogoče, potem bi bil Trst odrezan od monarhije. Ne vem, kako pridejo do te misli. To bi ne veljalo niti tedaj, ako bi naša jugoslovanska država ne ležala v okviru monarhije. Do Trsta vodijo iz zaledja štiri pari železniških tirov, več širokih avtomobilnih cest. Tako je bilo pred vojno, tako je danes in tako bo menda tudi še po vojni. Nikomur ne bomo zapirali pota v Trst, nasprotno, vabljeno bo ves svet. Nismo tako nespametni, da bi se obdali s kitajskim zidom. Ali, njim ni za to. Oni hočejo v Trstu imeti svoje mostičke za Hamburg in Berlin. Tu pa jim kličemo: hands off! Trst je naš, naše je to oko, ki z njim gledamo v svet. To kličemo njim, to kličemo tudi sosedom svojim na jugozapadni fronti: Trst je naš, Gorica je naša, Istra in Dalmacija ste naši, Brda so naša, naša boje tudi Rezija s svojimi Rezijani, — seveda ako ona sama tako odloči.

Pa nam zopet ugovarjajo, kaj pa bo s nemškimi otoki in nasebinami, kaj bo s Celjem, Mariborom in Celovcem. Odgovorjamo jim, Slovan ne pozna krivice. Za sedaj jim rečemo samo, da li jim bomo pravista prava, kakor jih bodo imele naše narodne manjšine v nemškem Gradcu, v Ljubnem ali kjerkoli so raztresene po nemških krajih. — Pustimo veljati popolno reciprociteto bolj pravičnega načela si pa ne morejo želeli.

Ni ga resnega pomisleka proti v deklaraciji označenemu načelu samo-odločbe narodov. Nasprotno trdimo, da bi bila izvedba tega načela prava rešitev perečega vprašanja, ki je že dolga leta sem znano z imenom: avstro-ogrsko vprašanje. Saj smo, kakor nas uči zgodovina, vže okusili vse metode vladanja v tej državi. Pa vse so se ponesrečile, nobena ni našla prave rešitve, kako vladati mnogojezično to državo. Imeli smo že strogo izvedeni centralizem in absolutizem s sistematično germanizacijo. Ta metoda je vedla do revolucije v letu 1848. in do odločive ograde države od naše državne polovice. Mari hočemo imeti drugo težajo leta 1848? Reakcija po l. 1848. nam je ustvarila dualizem, ki je v ustavi leta 1867. dobil svojo zakonito obliko. No-

ben jubilej se ni še tako klavirno zamolčal, kakor baš petdesetletni jubilej naše ustave. Zakaj to? Ker je 50letni boj, s katerim se je skušal uveljaviti dualizem, končal s popolnim fiaskom. Narodnostna ideja, kakor nam je bila razkrita s francosko revolucijo in po Napoleonovih vojnah, kakor je vskipela leta 1848, je rasla in rasla, zahtevala je naravno svoje pravo, in ni ga danes kulturnega naroda, ki bi v njem ne bila dozorela. Ta čista demokratska misel je postala duševna lastnina vsega sveta. Moderni državnik mora računati z njo, ali pa mora končno položiti orožje v neprestanem boju z njo. Da bo v vsakem slučaju zmogovita, o tem ne more biti dvoma. V ta stadij evolucije je dospela tudi pri nas. Zato mora pasti dualizem, morajo pasti provincialne meje, mora pasti vsak sistem, s katerim skuša en narod nadvladati drugega, ki ustvarja narode prvega in drugega reda. Vsak narod imej le one meje, ki mu jih je dala narava, v teh mejah pa naj si ustvari neodvisno svoje življenje, naj se svobodno razvija v kulturnem, gospodarskem in socialnem oziru. Stoprav v takih razmerah bo narod našel svojo zadovoljnost, s sosednim narodom pa bo tekmoval v svobodni in plemeniti tekmi za višjo kulturo, za vzglednejše gospodarstvo, za boljše socialno stališče svojih državljanov. Zato pravilno govore oni, ki trde, da le take razmere, ki jih mora ustvariti prav ta vojna in to naj bo ne najvišjeizrešeni cilj, nam zagotovo trajen mir med narodi, nam zedinijo družbo narodov, ki v njej ne bo sovraštva in nizkote zavisti. Do tega pride čisto gotovo in vprašanje je, ali s privolenjem sedaj merodajnih činiteljev ali brez njih. Naravnega toka mi mogoče več ustavi, niti zajeziiti z umetnimi napravami. Zato apel v naši deklaraciji, zato korakamo tako samozvestno proti svojemu cilju, zato živa vera naša v vresničenje tega cilja. Nobene malodušnosti več, nobenega omahovanja. Cilj je dosegljiv, izpolniti nam je le en pogoj: bodimo in ostanimo edini. Posamezniki ne odločajo, samo celota. In tudi ta pogoj je danes izpolnjen, najlepše poročstvo za to nam daje ti slovenski žena, ti slovensko dekle, ki si se pripravila, da hočeš podpirati tri vogale naše narodne hiše; poročstvo mi daješ, ti zavedni slovenski delavec, ti slovenski kmet, ki si korenina našega narodnega drevesa. Zato pa pogumno trdne volje naprej, strumnih trdih sokolskih korakov preko vsega gramoza in preko vseh ovir. Lepša bodočnost nam je pripravljena, na nas je, da jo dosežemo. (Viharno odobravanje in dolgotrajno ploskanje ter klici: Živio!)

Oglasil se je nato k besedi deželni poslanec gosp.

dr. Fran Novak,

ki je govoril tako - le:

Castita gospoda! Ko premočivamo usodepolne dogodke krog nas in se oziramo na naše srčne prijatelje, ki iz njih trudov in naporov črpamo pomoč, se mi zdi umestno predlagati vam v sprejem resolucijo, ki si jih usojam v kratkem s temi besedami utemeljiti:

Mogočen boj bojujemo za srečno usodo našo — za jugoslov. državno ozemlje, ki je začetan v deklaracijski izjavi. Od vsebine te izjave ne krenemo ni za las nazaj, ker pomeni za nas resnico in pravico. Veličasten je ta boj!

Pripravljeni smo za naš program zastaviti vse sile, dobro se zavedajo, da je manj strašna noč v črne zemlje krili, kot so pod solncem sužnji dnevi — nismo pa v tem boju osamljeni. Naši bratje na severu, sotrpini Čehi, so, ki se z nevpogljivo voljo z nami ramo ob ramo bore. Kakor so globoko uverjeni bratje Čehi, da je ni sile in moči, ki bi jim moč — njim, kakor nam — trajno pridržavati že v naravnih zakonih in zakonih človečanstva utemeljeno samostojnost, tako smo tudi mi prešinjeli v našem srcu in razumu temelječe neomajne vere, da dosežemo mi, kakor Čehi, ker moramo doseči, lastno državnost, po kateri hrepimo in stremimo. Ideja iz seveva se izli-v v idejo na jugu. In to daje nam mogočen pogum, ker nismo osamljeni. V bratskih naporih Čehov občutimo vzpodbudo, ki nas krepi in jači. V globoki zavesti dobrodelnih posledic vzajemnosti, s katero so nas podpirali dosedaj Čehi in v katero vzajemnost verujemo v prihodnje, izražamo na tem shodu zahvalo za vsa podpora Čehom, s katerimi nas družijo enaki cilji in enaki boji.

Prosim vas, da sprejmete sledeče

RESOLUCIJE:

I.

Volilci narodno - napredne stranke pozdravljajo vsako resno stremljenje po splošnem miru in zahtevajo, da se ta mir sklene čim prej; mir pa more biti pravičen in trajen le tedaj, ako na svojem državnem ozemlju svobodni narodi sami odločajo o svojem ustavnem življenju na podlagi resničnih demokratskih načel.

II.

Volilci narodno - napredne stranke izrekajo svoje simpatije bratskemu češkemu narodu, vse svoje spoštovanje njegovi nevpogljivi volji in odločnosti, svojo globoko hvaležnost na njegovi pomoči jugoslovanskemu narodu. Ta pomoč bodi vzajemna obema narodoma, dokler ne dosežeta cilja: svobode na svojem državnem ozemlju.

III.

Občinski svetnik gosp. I. Kavčič je predlagal to - le resolucijo:

III.

Na shodu narodno - napredne stranke dne 13. januarja 1918 v Most-nem domu sbrani volilci se izrekajo

brespogojno in soglasno za deklaracijo Jugoslovanskega kluba od 30. maja 1917; Jugoslovanskemu klubu izrekajo svoje neomejeno zaupanje; pričakujejo, da bo Jugoslovanski klub tudi v bodoče tako neustrašeno in edinstveno kakor doslej branil pravice jugoslovanskega naroda ter da bo v zavesti, da ima ves narod za seboj, zastavil vse svoje sile v do-sego svojega in narodovega končnega vzvišene cilja.

Resolucije so bile soglasno z vihar-nim odobravanjem in navdušenjem sprejete.

Ob koncu shoda je še enkrat izpre-govoril predsednik shoda podžupan g. dr. Karel Triller

Velečeni zborovalci! Slišali smo temeljito poročilo našega poslanca in pre-pričali smo se, da hodi pravo pot! Zato predlagam, da mu izrečemo volilci za-hvalo in popolno zaupanje. (Viharno dolgo-trajno odobravanje) Ker ste sprejeli moj predlog na tako slajen in manifestativen način, odpade potreba formalnega glasova-nja. In sedaj mi dovolite še par sklepnih besedi: Iz poslančevih izjavani smo se uverili, da nas na merodajnih mestih še vedno ne razumejo. Kakor na lani živi me-rodajna gospoda na Dunaju; ne vidi in ne čuti, da se v porodnih bolih stresa zemlja in da z železnimi, nevzdržnimi koraki pri-haja renesanca narodov. In če ne bodo še pravočasno izpregledali ti gospodje, potem bo morala zgodovina pač za lase potegniti iz stoletnega močvirja avstrijski birokrati-zem. (Veselosť) Če ne bomo postali majh-ni v velikem momentu, da nas bi morali stoletja kleti naši zanamci, potem je naše osvobodjenje le še vprašanje časa. Še bo treba boja in žrtve — a teh se ne strašimo. Nobeno drevo še ni rodilo prvo leto sadu, toda že vonj cveta oznanja in obeta sad. — Prišel bo dan, ko bo jugoslovanski na-rod storil, kakor prognanec in mučenik iz leta 1848. ko se je svobodno vračal v do-movino. Na pragu rodne zemlje je pokleknil, poljubil s solzami hvalečnosti v oči domačo grudo in radostno je vzkliknil: Teneo te iterum, patria mea — moja si zopet lena naša domovina! (Gromoviti navdu-seni klici.) Zborovanje je zaključeno.

Štajerska Narodna stranka za zed-injenje na vseh str n.

Maribor, 13. januarja.

Ob krasni udeležbi se je danes vršil v Narodnem domu shod zaupnikov štajerske Narodne stranke. Shod se je soglasno izrekel za zedinjenje vseh naprednih strank v enotno jugo-slovansko demokratsko stranko ter za ustanovitev jugoslovanske narodnega odbora kot reprezentanta našega naroda na zunaj, voditelja borbe za narodno državo in najvišjo narodno oblast v vseh onih državnih zadevah, ki jih udeležene stranke priznajo za skupne. V posebnih resolucijah je zavzel shod zaupnikov stališče napram mirovnim pogajanjem ter je na svečani način poudaril zahtevo celokupnega jugoslovanskega naroda po ujedinenju in svobodi. Predsedniku Narodne stranke deželnemu poslancu dr. J. Vekoslavu Kukovcu je shod izrekel posebno zahvalo in ne-omajno zaupanje. Natančno poročilo sledi.

Gospodarski sestanek v Kozjem.

Dne 30. decembra 1917. vršil se je v Kozjem gospodarski sestanek, ki ga je skli-cal poslanec g. dr. Jankovič. Šešli so se kljub silnim sneženim zametom zastopniki vseh stanov iz celoga obširnega kozjanskega okraja, da so čuli poročilo svojega po-slanca in potrdili o svojem gorju in o stikah, ki jih je povzročila sedanja vojna. Shod je otvoril a krasnim pozdravnim go-vorom g. dekan Tomažič Marko, ga vodil, se ves čas prav živahno udeleževal debate in dokazal, da mu bije njegovo plemenito srce za naše ljudstvo, da čuti in trpi z našim narodom. G. dr. Jankovič je v poldru-gournem govoru reminisciral dogodke, ki so zadeli naš narod od začetka vojne do sedaj, posebno tudi preganjanje, ki so ga pretrpeli tako mnogi nedolžni Slovenci, razložil je vzroke sedanje gospodarske krize, ki njene-ga konca še ne vidimo v dohodnem času, del nasveto, kako se nam je ravnati, da vzdržimo. Obširneje je razpravljal o boju radi davka na vino, okolnost, ki je posebno za naše vinorodne kraje prav posebno važ-nosti. Razložil je delovanje Jugoslovanskega kluba, ki nad njim plačola zastava naše lepše bodočnosti: edinstvo, pojasnil pomen majniške deklaracije, izjavljajo ga dr. Jan-koviča so zborovalci z navdušenjem in upa-njem na boljšo bodočnost sprejeli na zna-nje. Nekateri izmed poslušalcev so nato go-vorili o stikah, ki teže naš narod, posebno so se čuli pritožbe radi neprestanih rekviriranj predmetov, ki jih kmet prideluje, do-čim na drugi strani ni dobiti predmetov, ki jih rabi kmetovalec in jih sam ne pridel-a, tako uenje, droži, sol, žveplenke in drugo. Končno je še obširneje govoril o gospodar-sko - političnem pomenu majniške deklara-cije, notarski kandidat Anton Koder, ki je predlagal naslednjo

resolucijo.

Zborovalci, zbrani dne 30. decembra 1917 na gospodarskem shodu v Kozjem, 1. sprejmemo poročilo svojega poslanca ga. dr. Franca Jankoviča z zadovoljstvom na znanje ter mu izrekajo za njegovo do-sejanje uspešno delovanje, ko rabi naš na-rod za svoje zastopnike cele moše in ne-omajhivno značje, svojo zahvalo in svoje popolno zaupanje; 2. pozdravljajo s divno radostjo de-jstvo, da so se sedaj vsi Slovenci, pripadniki vseh slovenskih strank in etraj k skupno-mu dobi za življenjske interese našega na-roda, da smo vendar enkrat pomešili s sta-rim slovenskim gromom: nesolgo, ki je bila najuspešnejše orožje naših narodnih na-sprotnikov v boju proti nam; izražajo svo-jo narodno željo, da bi v narodnih vpraša-njih složno nastopali in v alogi gradili trdne temelje svoje narodne bodočnosti; 3. pozdravljajo ustanovitev Jugoslo-vanskega kluba, ki v njem edinom vidijo

garancije svoje boljše narodne bodočnosti, se z navdušenjem pridružujejo majniški deklaraciji, zahtevajoči državno zedinje-nje Slovencev, Hrvatov in Srbov pod habs-burškim žezlom, zavedajoči se, da zamore rešiti jugoslovanski narod le popolna iz-vedba našega minimalnega programa, izra-ženega v majniški deklaraciji, ki nam pri-neša predvsem tudi gospodarske rešitve; izražajo poslanecem, združenim v Jugoslo-vanskem klubu, zlasti tudi njegovemu na-čelniku g. dr. Koročcu, svojo popolno za-upanje in odkrito zahvalo za njihove ne-upogljivo nastopanje in nesebično delova-nje za koristi našega naroda; zagotavljamo jih, da stojimo za njimi kot en moč in da morebitni razdiralci med nami ne bodo želi uspeha;

4. žele, da se skoro sklene mir, mir, ki bo trajen in bo prinesel narodom rešitev njihovega obstoja v bodočnosti, da se bodo mogli kulturno in gospodarsko razvijati in ne bodo sužnji drug drugemu.

Resolucijo so zborovalci z navduše-njem sprejeli. S triletnim življenjem klucem na našega cesarja Karola so se zborovalci razšli in izrazili željo, da bi se takli sestanki še večkrat priredili.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. januarja. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Premirje. Italijansko bojišče. Položaj ne-izpremenjen. — Seč gen. štaba.

Dunaj, 13. januarja. (Kor. urad.) Na obeh straneh Brenete se je arti-lerijsko streljanje ojačilo. — Seč gen. št.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 12. januarja. (Kor. urad.) Z zapadno bojišče. Bojno delo-vanje je ostalo omejeno na artiljerijsko in minsko delovanje na raznih točkah fronte.

Vzhodno bojišče. Nič novega.

Na makedonski in italijanski fronti je položaj neizpremenjen. — V L.

Berolin, 13. januarja. (Kor. urad.) Z zapadno bojišče. Skupina gim.

Ruprecht. Vzhodno in severno-vzhodno od Armentieresa ter v pokra-jini pri Lensu je bilo delovanje angleške artiljerije živahno. Tudi v drugih odse-kih je oživelo. — Skupina nem-škega prestolonaslednika. Na mnogih točkah fronte artiljerijskih boj. V bližinskem boju smo zavrnili močnejše francoske oddelke, ki so prodrli severno od Reimsa, v Champagni in severo-vzhodno od Avocourta. Jugozapadno od Ornesa smo pri lastnem podvetju napravili vjetnike. Na vzhodnih višinah ob Mosi in v srednjih Vogezih ojačeno streljanje. V številnih bojih v zraku smo zbili večeraj šest sovražnih letal in tri privzete balone.

Vzhodno bojišče. Ničesar novega.

Makedonska fronta in italijansko bojišče. Položaj je neizpremenjen. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 13. januarja. (Kor. urad.) Z bojišč ničesar novega.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

10. januarja. Makedonska fronta. V Zgornji dolini Skumbi smo pregnali s svojim ognjem več sovražnih oddelkov, ki so se skušali približati našim postojankam. V loku pri Črni krat-ki ognjeni napadi. Pri Makovem smo odbili napad nekega francoskega izvid-nega oddelka na naše pozicije. Jugo-zapadno Dojtrana zvišano ognjeno delo-vanje. Pri dolnjem Poroju smo pregnali v boju moža proti možu neki angleški infanterijski oddelke. Neke sovražno te-talo je vrglo štiri bombe na Demihisar. Dva prebivalca sta ranjena. — Fron-ta v Dobrudži: Premirje.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Italijansko bojišče. Iz vojno-poročevalskega stana 12. januarja. Zadnje dni se je omejevalo bojno delovanje na ju-gozapadnem bojišču, izvemši mala uspešna poteka podjetja, na artiljerijskih ognjenjalojce se sile. Večraj je bil zlasti na prostoru asiške visoke planote, kakor tudi proti hriboma Asolone in Pertica živah-niši. Pridno letalsko delovanje v zadnjih dneh je dalo našim letalcem več uspehov. Tudi večraj se je posrečilo zbiti 4 sovražna letala. Mrzlo in jasno vreme zadnjih dni je povzročilo na visoki planoti mrzota do 12 stopinj, v orterskem ozemlju celo do 30 stopinj.

Peter Lloyd poroča: Dve poročili z italijanskega bojišča sta posebnega zani-manja vredni. Z dovoljenjem vojnoporočevalskega stana poroča naš vojni poročeval-ec, da je izredno huda zima ustavila gibalno vojno zavestnikov. Od zadnjih napa-dov dalje se dela na to, da se uspehi utr-dijo in zasigurajo. Tej odredbi je pripisati tudi prostovoljno izpraznjenje raznih p'icij na spredni polju, ki so sicer za ofenzivno delovanje velike vrednosti, za ofenzivno pa zahtevajo samo brezplodne žrtve. Brez ob-ravljajca je dalo naše artiljerijsko vodstvo i-pripravnosti te pozicije. Naše četa se urejajo za zluho na defenzivo. Kakor smo že poro-čali, se general Diaz pripravlja na ognni-zastoj Italijanov tekom zime za njihovi-ni odpornimi črtami in za ofenzivo. Po teh dveh poročilih se more soditi, da sedaj za italijanskim bojišču vladajoči mir bo trajal dalje časa in da je priokovati večje operacije nek spomladi. Vredn budega ura, za razsli bojni odmor koristi Italijanom v toliko, ker imajo svoje artiljerijsko polono v 12. oški b'itki postaviti zoprt v operacijsko zmoglost. Vprašanje je le, ali bo zado-sšel čas, ki ga imajo na razpolago, da po-krlijejo izgubo nad 400.000 mož in velikim-ako izgubo vojnega materijala. Prvo bi se jim utegnilo posrečiti, ker izveščajev mo-šta traja 2 do 3 mesece, ali mnogo težje pa je nadomestiti izgubljeni vojni materi-jal. Ako se vopvšča, da je Italija v tem oziru navezana nase, ker je doređani naj-večji vojni zaloznik, t. j. Amerika, odpeče, ker se mora sama opremljati, t. j. str. se je upošteva, da je prektrna Italije s p...no-

gom, kar si je le mogoče misliti, slaba, se mora sklopiti, da to vprašanje napravlja italijanskemu artiljerijsko vodstvo največje skrbi. Centralne države pa so ravno v tem oziru mnogo na boljšem, kakor v času 12. oške bitke, kar vzhodna fronta ne rabi več nikakega vojnega materijala. Kakšnega po-mena je danes vojna industrija in v njej v prvi vrsti izdelovanje municije, je vsakemu jasno in ni treba tega še obširneje raz-lagati.

Italijansko barbarstvo. »Ber-liner Lokalanzeiger« poroča s švicarske meje: »Popolo d' Italia« predlaga, da naj se nastanijo po italijanskih mestih na frontni strani sovražni vjetniki, da se bodo tako ta mesta varovala pred letalskimi napadi. Na posebno ogroženih krajih naj se vjetniki navežejo.

Ofenzivne priprave na za-padni in jugozapadni fronti. Iz vojskega razmotrivanja 13. januarja: Veliki vojni svet zapadne entente, na kate-rem se ima izpregovoriti končna beseda k pomladanskemu ofenzivnemu programu naših nasprotnikov, se snide te dni v Rimu. Zastopniki stalnega vojnega komiteja v Versaillesu bodo poročali o namenih alitra-nega artiljerijskega vodstva in stavlili sklepane predloge. Ostre izvide in taktične priprave za napad na zapadni fronti je oviralo 11. t. m. zopet slabo vreme. V pogorskem delu jugozapadne fronte so snežni viharji ene-mogočali vsakršno bojno delovanje. Delav-ske čete se omejujejo že več dni samo na zboljševanje svojih zavetij in varnostnih gradben ter na napravo svez za dovozi ljudi in materijala. Ob Pavi, ki je bila več dni narasla vsled tajanja in je bila jako od-porna, se menjava motilni ožnji proti obo-jestranskim pozicijam in zgradbam. Itali-jani obstranjujejo z dalekonosnimi topovi naše zaledne črte in uničujejo sistematično vse obljubene kraje na vzhodnem rečem bregu. Nova razsvetitev italijanskih bojnih sil in dopolnitev četnih skupin najbrže se ni popolnoma dovršena. Znatno število francoskih in angleških letalcev je bilo preš kratkim uvrščeno v italijansko arma-do. Vršijo se transporti ameriških čet v večjem številu preko morja. Močne angle-ske podmorske sile so odšle v svrhu njhovega spremstva na Kapverdiške otoke. »Secolo« poroča, da se vrši na zapadni fronti izpremenjevanje vseh razpoložnih ententnih čet. Tudi Italijani se baje upo-rabijo na tej fronti.

Omejeno delo v italijanskih tovarnah. »Avanti« poroča: Vojni ko-mite industrialcev je sklenil radi pomanj-kanja električne sile, omejiti delavni čas v tovarnah na 4 do 5 dni na teden.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

11. januarja. Artiljerijski ožnji je bil ljutejši v Judkariji, na fronti asiške planote in v pokrajini Col - Caprile, hriba Pertica in hriba Asolone. Zapadno Cava, zucherine je prislili učinkoviti koncentrični ognji naših možarjev sovražnika, da je izpraznil te dele jarkov. Umikajoči se so-vražni oddelki so močno obstranjevali na-se strojnica, da je imel znatne izgube. Čez dan so pospeševale vremenske razmere letalsko delovanje. Tri sovražna letala so bila zbita, med temi eno po angleških le-talcih.

Bojno delovanje v Albaniji.

Iz vojnoporočevalskega stana 12. ja-nuarja. Tudi v Albaniji je bilo v zadnjem času artiljerijsko in letalsko delovanje precej živahnejše. Sicer mala podjetja in uspešno delo naših patrulj. Temperatura je padla po snežnih viharjih v gorovju na 26 stopinj pod ničlo.

Avstro - ogrske ladje.

Zeneva, 12. januarja. »Tempe« poroča, da bo Rusija dala svobodo 14 v ruskih pri-staniških zaplenjenim avstro - ogrskim tr-govskim ladjam s skupaj 40.000 tonami prostornine.

Pariz, 12. januarja. Listi poročajo, da je grška vlada zaplenila 10 nemških in 4 avstro - ogrske ladje vredne 7 in četrt milijona frankov.

Ameriška pomoč.

London, 12. januarja. (Kor. urad.) Reuter poroča: Munijski minister Chur-čil je pri nekem banketu, kateremu je predsedoval ameriški veleposlanik, v svo-jem govoru naglašal polno soglasje med govorom Lloydja Georga in poslanico Wil-sonova. Izjavil je: Jasno in brez bojazni smo povedali svoje vojne cilje. Prihodnji naš cilj je, da to svojo voljo vsilimo ko-vražnikom. Govornik je apeliral na Ameri-ko, da naj stori vse, da pospeši prihod ameriških čet na bojišče. Zberimo vso svojo silo za praktične korake, brez katerih svojih vojnihi ciljev ne moremo udeležiti. Na Angleškem bodo storili vse kar morejo in prepričan sem, da moramo popolnoma sma-zati, če izrabimo vse svoje vire. Nemške armade, ki so valed poraza Rusije proste, so na poti na zapad. Grozi nam vihar, ki bo silnejši, kakor smo jih kdaj doživeli. Vendar v svojem zaupanju ne klonemo.

Berolin, 12. januarja. (Kor. urad.) K poročilu iz Washingtona, da Amerika neče poslati nobenih čet v Evropo pravi »Nor-deutsche allgemeine Zeitung«, da pomeni to poročilo drug strašen udarec, ki je zadeli entento v 4 letu vojne. Jasno je, da Ameri-ka v doglednem času neče nastopiti na evropskih bojiščih.

Washington, 12. januarja. (Kor. ur.) Predsednik ameriškega plovnostnega ura-da razglasa, da so Zedinjene države leta 1918. zgradile ladij z nekako s 4 in pol mi-lijoni ton. V deželi je 118 velikih ladjedel-nic, meseca aprila je bilo poleg teh še 146 hellingov (ladjedelnice za manjše ladje). Sedaj nameravajo postaviti še 716 hellingov. Od teh je 95% še skoraj porabnih. Po-treba bo 300.000 delavcev. To leto bo vsa-ka helling zgradila po 2 leseni ladji. Vsaka ladjedelnica za večje ladje pa bo zgradila po 3 morda tudi 4 jeklene ladje.

Washington, 12. januarja. Reuter po-roča: Švicarski poslanik je dosegel dogovor z državnim departementom, glasom kate-rega švicarski državljani, ki naj sedaj slu-žijo v armadi Zedinjenih držav, niso prisil-jeni k vojaški službi, če ugovarjajo potom diplomatskega zastopnika. Državni depar-tament je sedaj sporočil, da velja ta dolo-ba za vse nevtralne podanike.

New York, 12. januarja. Vojni urad v Washingtonu poroča, da je štela ameriška armada 1. januarja 1918. vsega skupaj 100.856 častnikov in 2.428.650 vojakov. Od teh je 6791 častnikov in 121.797 mož v le-talski službi. V vojne svrhe se bo tekom proračunskega leta 1918 izdalo 3200 milij-o nov dolarjev.

Zeneva, 13. januarja. Zunanji minist-er Brazilijski Nilo Pecanha je v svojem go-voru izrečno napovedal, da se bo Brazilij-udeležila vojne proti Nemčiji in da bo po-slala v Evropo čete in ladje.

Debate v Brestu Litovskem.

Ukrajinski zastopnik priznan.

Dunaj, 12. januarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo 11. januarja:

V zmislu včerajšnji plenarni seji storjenega sklepa so se sestala včeraj popoldne odposlanstva delegacij Avstro-Ogrske, Nemčije in Rusije na razgovor. Sklenilo se je, da naj se ustanovi od ruske delegacije dne 27. decembra 1917 predlagana komisija za posvetovanje o političnih in teritorialnih vprašanjih in da naj se vrše paralelno s posvetovanji te komisije predzgovori strokovnih referentov posameznih delegacij glede ureditve gospodarskih in pravnih vprašanj.

Nadalje se je sklenilo, da zgoraj omenjena komisija prične svoje delo 11. januarja ob 10. dopoldne. Od avstro-ogrsko strani so bili odposlani v komisijo: Predsedniki obeh delegacij, po en diplomatični in vojaški zastopnik ter dva tajnika. Ruska delegacija si je pridržala sklepanje o številu članov, ki jih pošlje v komisijo.

Komisija se je danes dopoldne ob 10. sestala in je pričela s svojimi posvetovanji, ki so se prekinila ob 1. popoldne in nadaljevala ob pol 6.

Dunaj, 12. januarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo 12. t. m.: Začetkom današnje plenarne seje, ki se je pričela ob 11. in 30 minut dopoldne, je podal grof Czernin tole izjavo:

V plenarni seji 10. t. m. je gospod državni tajnik ukrajinske ljudske republike izročil delegacijam štirih zveznih držav noto generalnega tajništva ukrajinske ljudske republike z dne 11. (24.) decembra 1917 št. 726. Ta nota je vsebovala pod točko 7. izjavo, da nastopa od generalnega tajništva ukrajinske ljudske republike v mednarodnih zadevah samostojno in da se želi, kakor ostale države, udeležiti vseh mirovnih pogajanj, konferenc in kongresov. V odgovor na to si dovoljujem v imenu delegacij štirih zvezniških držav izjaviti tole:

Priznavam ukrajinsko delegacijo kot samostojno delegacijo in pooblaščenega zastopstva samostojne ukrajinske ljudske republike. Formalno priznanje ukrajinske ljudske republike kot samostojne države s strani štirih zvezniških držav ostane pridržano mirovni pogodbi.

Gospod Trocki, ki si je nato izprosil besedo, je izjavil tole: V zvezi z ravnanjem v izjavi delegacije štirih zveznih omenjenim vprašanjem smatram za potrebno podati v izogib možnih nesporazumov in v informacijo tole izjavo:

Oni konflikti, ki so nastali med rusko izjavo in generalnim tajništvom in katerih dejanske strani so več ali manj vsem navzočim znane, niso imeli in nimajo nobene zveze z vprašanjem samoodločbe ukrajinskega naroda. Nastali so vsled nasprotij v politiki Sovjeta ljudskih komisarjev in generalnega tajništva ter je najti izraze teh nasprotij tako na ukrajinskem ozemlju, kakor zunaj njegovih mej. Kar se pa tiče resnično se vršče samoodločbe Ukrajine v obliki ljudske republike, ne more biti ta proces predmet za konflikte med obema sestrskima republikama. Z ozirom na to, da v Ukrajini ni nobenih okupacijskih čet, da poteka tam politično življenje svobodno, da tam ni niti srednjeveških stanovskih organov, ki hočejo reprezentirati deželo, kakor tudi da ni od zgoraj na podlagi sile imenovane navidezne ministristva, ki bi nastopalo v mejah, določenih mu od zgoraj, nadalje z ozirom na dejstvo, da obstajajo v ozemlju Ukrajine povsod svobodno izvoljeni sovjeti delavskih, vojaških in kmetijskih odposlancev in da se uporabljajo pri volitvah vseh organov samouprave princip splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice, ni dvoma in ne more biti dvoma, da bo našel proces samoodločbe Ukrajine v geografskih mejah in državnih oblikah svojo dopolnitev v volji ukrajinske države. Z ozirom na zgoraj navedeno in v soglasju z izjavo, podano v seji 10. januarja, ne vidi ruska delegacija nobenih ovir za samostojno udeležbo delegacije generalnega tajništva pri mirovnih pogajanjih.

Ukrajinski državni tajnik Holubovič je nato izjavil, da vzame na znanje deklaracijo štirih zvezniških držav. Na podlagi te deklaracije se bo njegova delegacija udeležila mirovnih pogajanj. General Hoffmann, ki je nato govoril, je pripomnil, da je spoznal iz odgovora predsednika petrogradske delegacije na njegov protest, da ga Trocki ni razumel, kakaj so od njega grajane brezlične brzjavke in objave proti duhu premirja. Na čelo pogodbe o premirju stoji beseda: »V dosegu trdnega mira.« Ruska propaganda krši to, ker ne stremi po trdnemu miru, marveč hoče zanesti revolucijo in državljansko vojno v naše dežele.

V svojem odgovoru je opozoril predsednik ruske delegacije na to, da je vse nemško časopisje pripuščeno v Rusiji, in sicer tudi ono, ki odgovarja naziranjem ruskim reakcionarnim krogom in ki nasprotuje stališču vlade ljudskih komisarjev. V tej stvari vlada torej popolna enakost ter nima ta zadeva s pogodbo o premirju ničesar opraviti.

General Hoffmann je odgovoril na to, da se njegov protest ni obračal proti ruskemu časopisju, marveč proti uradnim vladnim izjavam in uradni propagandi, ki je podpisana od vrhovnega poveljnika Kriljenka. Vrhovni poveljnik na vzhodu in državni tajnik za zunanje zadeve se ne bavita z enako propagando.

Gospod Trocki je odgovoril na to, da pogoj pogodbe o premirju ne vsebuje niti ne morejo vsebovati kakršnekoli omejitve za izraze mnenja državljanov ruske republike ali njenih vlad, oziroma vodilnih krogov.

Državni tajnik v. Kuhlmann je konstatiral k pripombam predsednika ruske delegacije, da je temeljno načelo nemške vlade, da se ne vmešava v ruske razmere, da pa zahteva seveda to načelo popolno medsebojnost.

Gospod Trocki je odgovoril, da bi smatrala ona stranka, ki pripada ruski vladi, za korak naprej, če bi se nemška vlada svobodno in odkritosrčno izjavila glede svojega naziranja glede ruskih notranjih razmer, v kolikor bi smatrala to za potrebno.

Nato se je seja prekinila.

Dunaj, 14. januarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega se poročajo: Dne 11. t. m. se je konstituirala nemško-avstro-ogrsko ruska komisija za posvetovanje o teritorialnih vprašanjih ter je imela dne 11. in 12. t. m. tri doje seje. Najprej se je sporazumno konstatiralo, da mora mirovna pogodba izročiti na prvem mestu končanje vojnega stanja med bojujočimi se strankami. Nasproti pa je Trocki v zvezi s tem odklonjal izjavo, da so pogodbo sklepajoči deli odločeni od slej naprej živeti v miru in prijateljstvu. Trocki je trdil, da je to le dekorativno. Upa, da bodo popolnoma drugačne stvari vplivale na razmerje med narodi.

Po diskuziji o tej točki se je sklenilo, da se bo o tem pozneje še enkrat razpravljalo. Konstatiralo se je nadalje, da vlada sporazumno glede tega, da se zasedene pokrajine od obeh bojujočih se strank na podlagi popolne obojestranske izpraznitve vojaštva tako, da zapuste čete centralnih držav ruske pokrajine, čim zapuste ruske čete zasedene pokrajine v Avstro-Ogrski, Turčiji in Perziji. Pozneje se je Perzija črtala iz te zveze, ker ne spada med bojujoče se države in ker je ruska delegacija izjavila, da je že prevzela obveznost da zapusti zasedene perzijske pokrajine. Predsednik je pozdravil to izjavo tem bolj, ker imajo centralne države kar največje simpatije za kulturni narod Perzijancev, in ker ne žele drugega, kakor da bi mogli Perziji v bodoče svobodno razvijati svojo narodno kulturo.

Glede vprašanja, kdaj naj se zapuste zasedene pokrajine, se je glasil nemški predlog, da naj bo to vezano na demobilizacijo ruskih čet, ker obstoja sicer nevarnost, da bi bila Rusija pred demobilizacijo vsled izprememb v svojem vladnem sistemu in v svojih namenih vsak čas v položaju, da zopet prične z ofenzivnimi operacijami.

Na to je izjavil Trocki, da vzdržuje v polni meri izjavo, da imajo narodnosti na ruskem ozemlju brez vsakega zunanega vpliva pravico samoodločbe do odcepitve od Rusije.

Uporabo tega principa pa more priznati le napram onim narodom samim, ne pa morda napram gotovim privilegiranim delom teh narodov. Odklanjati mora naziranje predsednika za nemške delegacije, da se je volja v zasedenih pokrajinah potom resnično pooblaščenih organov izrazila. Nato se je razvila dolga debata o vprašanju, pod katerimi temi in v katerem času nastane nova država potom razrušenega takega dela od obstoječe države. Državni tajnik dr. von Kuhlmann je zbral stališče centralnih držav ter izjavil, da nastane država na osebnost in da more podati pravno veljavne izjave o temeljih svojega obstoja kakor hitro poda od široke mase ali vsled historičnega običaja z zastopstvom pooblaščenim in kot glasilo tega naroda mogoči zastopniški zbor izraz nedvomne volje pretežne večine, da je samostojni narod in da izvršuje samoodločbo v enem delu od nas zasedenih pokrajin za zastopstvo tozadevnih narodov resnično pooblaščen korporacije izrazile svojo pravico do samoodločbe v zmislu razdružitve z Rusijo tako, da teh pokrajin po našem mnenju danes ni več smatrati kot pripadajoče k ruski državi v njenem nekdanjem obsegu.

V debati, ki se je na to razvila o značaju in pomenu v zasedenih pokrajinah delujočih organov ljudske zastopstva, sta državni tajnik von Kuhlmann in zunanji minister grof Czernin opozorila na to, da je bilo pri ruski delegaciji med pogajani meseca decembra opaziti pripravljenost priznati v zasedenih pokrajinah obstoječe ljudske zastopstvo kot resnične zastopce in sprejeti tudi tista, da izvršujejo njih dolgi zbirni del.

tičnih narodov. Takrat so se delegacije takorazumele, da naj bi prišli potom take provizorične rešitve blizu skupnemu cilju.

Trockij je izjavil, da je izjave deželnih zborov in mestnih zastopov ter podobnih korporacij pač smatrati za izjave volje gotovega vplivnega dela prebivalstva, kar pa je le podlaga za domnevanje, da so ti narodi nezadovoljni s svojo državno pozicijo. Iz tega izhaja sklep, da je treba doseči referendum, za kateri pa mora biti ustvaritev posebne organe predpogoji za svobodno glasovanje prebivalstva.

V nadaljnjem pogovoru je trdil Trocki, da obstoja med izjavami centralnih držav z dne 25. decembra in formuliranim točko 1. in 2. z dne 28. decembra protislovje.

Državni tajnik v. Kuhlmann je izjavil temu nasproti, da sta oba dokumenta izraza duha in politike, ki jo je državni kanceler v programatičnem govoru v državnem zboru naznanil. Državni tajnik se je postavil na stališče, da so oni deli Rusije, ki vstrajajo pri razdruženju, glasom podanih izjav svoje volje potom svojih že sedaj obstoječih organov že upravičeni storiti dogovore, ki jih smatrajo za dobre in koristne. Če se nahajajo v teh dogovorih določbe glede korektur, naj, in razumeti kakaj bi te korekture v tem vprašanju ne bile enako svobodne, da store kar se jim zljubi, kakor v drugih vprašanjih.

Trockij je videl v tem naziranju spodkopavanje temeljnega načela samoodločbe ter stavil vprašanje, za kaj pač dotični narodi niso bili povabljeni k pogajanjem v Brestu Litovskem. Na tako udeležbo zastopnikov teh narodov pri pogajanjih pa se seveda ne misli, ker se ti narodi ne smatrajo kot subjekti, marveč kot objekti pogajanj.

Državni tajnik v. Kuhlmann je odgovoril: Če Trocki namerava s tem reči, da so po njegovem naziranju sedaj tudi te ljudske individualnosti ustvarjene in da morejo izvrševati pravico samoodločbe v svojih zunanjih odnosih, potem je pri brezobzirnem priznanju teh pogojev s strani ruske delegacije rače volje pripraviljen diskutirati vprašanje ali in v kateri obliki bi se dalo omogočiti zastopnikom teh narodov udeležbo pri razgovorih v Brestu Litovskem.

Grof Czernin je tudi izjavil, da je pripravljen, baviti se z vprašanjem, ali naj se pokličejo še zastopniki teh pokrajin. Izjavil pa je željo, da hoče vedeti, ako se bodo ti zastopniki izbrali, če z ruske strani v teh pokrajinah obstoječe zastopniške korporacije po ruskem mnenju niso upravičene govoriti v imenu od njih zastopanih narodov.

Trockij je predlagal nato z ozirom na to izredno važne izjave zastopnikom centralnih držav, da naj se seja odloži, da se more ruska delegacija posvetovati o tem z vlado.

V seji dne 12. januarja je zaprosil dr. v. Kuhlmann rusko delegacijo, da naj odgovori na vprašanje, ali se morejo po njih mnenju na zapadni meji bivše ruske države konstituirane nove države mirovnih pogajanj že udeležiti tako, da ne bo ostal noben dvom.

Ruski delegat Samenjev je nato predlagal, da naj obe stranki v pismenem elaboratu razjasne svoje, med diskuzijo podano naziranje. Ruska delegacija konstatira, da se med okupacijo nikjer, niti na Poljskem, niti na Litovskem, niti v Kurlandiji ni mogel ustanoviti kakršnekoli demokratično izvoljen organ in da tak organ nikjer ne obstoja, ki bi imel kakršnokoli pravico zahtevati, da se njegovi izrazi smatrajo kot volja širokih krogov prebivalstva. Kar se tiče bistva izjave glede stremjenja po popolni državni neodvisnosti, izjavlja ruska delegacija:

1. Iz dejstva, da so zasedene pokrajine spadale prej k območju bivšega ruskega carstva, ruska delegacija ne sklepa, da bi prebivalstvo teh pokrajin v razmerju k ruski republiki imelo kakršnekoli državno - pravne obveznosti. Nove meje bratske zveze narodov ruske republike in narodov, ki hočejo ostati zunaj tega okvira, se morajo ustanoviti potom svobodnega sklepa tozadevnih narodov.

2. Zato obstoja za rusko vlado temeljna naloga pri sedanjih pogajanjih v tem, da zagotovi resnično svobodno samoodločbo v notranjih državnih uredbah in v mednarodnem položaju teh pokrajin.

3. Ta naloga zahteva prejšnji sporazum med Nemčijo in Avstro-Ogrsko na eni strani in Rusijo na drugi strani, glede 4 glavnih točk, namreč glede obsega ozemlja, čigar prebivalstvo bo moralo izvršiti pravico samoodločbe glede splošnih političnih predpogojev, pod katerimi naj se izvrši rešitev vprašanja državne usode, in glede prehodnega režima do končnega državnega konstituiranja teh pokrajin, nadalje glede načina, na kateri bo prebivalstvo izrazilo svojo voljo.

Ruska delegacija je predlagala tole rešitev tega vprašanja:

Ad 1. Pravico samoodločbe imajo narodi in ne oni njihovi deli, ki so bili okupirani, kakor to določa § 2. nemškega predloga z dne 28. decembra. Taka odgovarjajoča določba naša vlada

pravico istočasne samoodločbe tudi delom omenjenih narodov, ki žive zunaj zasedenih pasov. Rusija se zaveže, da ne bo teh pokrajin niti direktno niti indirektno sili, da sprejmejo to ali ono državno obliko, ali da omeje svojo samostojnost s carinsko ali vojaško konvencijo.

Izjave Nemčije in Avstro-Ogrske na drugi strani potrjujejo kategorično, da ni nobene pravne podlage za zahtevo, da bi se priklonile v ozemlje Nemčije, ali Avstro-Ogrske pokrajine, katere so sedaj okupirane od armad Nemčije ali Avstro-Ogrske in da tudi ni podlage za takojenomevne mejne korekture na stroške teh pokrajin. Obenem se zavežejo, da ne bodo sili teh pokrajin niti direktno niti indirektno k sprejetju te ali one državne oblike in da ne bodo omejele njih neodvisnost z nikakršnimi carinskimi ali vojaškimi koncesijami, ki bi se sklenile pred končnim konstituiranjem teh pokrajin na podlagi politične samoodločbe.

(Nadaljevanje sledi.)

Turški mirovni pogoji.

Stockholmski »Journal« poroča iz Petrograda: Glavni temelji mirovnih pogojev s strani Turčije, katere so predložili turški posredovalci, so nastopili: Meja ostane ista kakor pred vojno. Vojne izgube privatni, kot se odškodujejo. Zajemci se teritorialna varnost in svobodni razvitek Perzije. Še pred koncem vojne se dovolj ruskim četam prevoz skozi Dardanele in Bospor.

Neodvisnost donske pokrajine.

Petrograd, 12. januarja. Iz Rostova poročajo, da bo te dni proglašena neodvisna republika v donskih pokrajinah. V kabinetu bo prevzel Kaljedin najbrže predsedstvo in vojno ministristvo. Seleur justico, Agejev nauk in Paramanov trgovinsko ministristvo, Bogajovskij bo državni kontrolor.

Ruski armadni deli zapuščajo fronto.

»Rije« poroča: Celi armadni deli zapuščajo fronto, pričakuje bližnjega mira, tako da so celi frontni odseki nezasedeni. Poskusi, da bi se petrogradske čete posle na fronto, so se izjalovili. Te čete zahtevajo, da se jih odpusti v domovino.

Boji z boljševiki.

Petrograd, 10. januarja. (Kor. urad.) Agentura. Boljševiki oddelki so zasedli železniške postaje Valcevo, Snovakovo in Semenovo.

Petrograd, 10. januarja. (Kor. urad.) Agentura. Kakor poročajo iz Kijeva, so odpor proti centralni Radi vedno bolj postruje. Med četami centralne Rače vlada velikansko razburjenje.

Amsterdam, 10. januarja. (Kor. urad.) »Allgemeine Handelsblatt« poroča, da je prišlo v pogajanjih med četami ruske in ukrajinske vlade do sporazuma.

Petrograd, 10. januarja. (Kor. urad.) Ukrajinske čete so po silnem boju zasedle Bahmač v guberniji Černigov.

Stockholm, 11. januarja. (Kor. urad.) Petrogradski uradni poročevalci švedske »Politikens« strjuje, da se je število organiziranih boljševiških pristavev od ju. lja sem zvišalo od 250.000 na pol milijona mož.

Stockholm, 10. januarja. (Kor. urad.) Iz zanesljivega vira poročajo, da je Kalje, din v brezlični brzjavni zvezi z angleškim glavnim stanom v Mezopotamiji.

Preganjanje Rusov na Francoskem.

Ruska kolonija v Lausane je izvedela iz zanesljivega vira, da na Francoskem z Rusi postopajo jako slabo in da je življenje Rusov tamkaj sedaj pravo mučenje.

Nemška trgovska zveza z Rusijo.

Zeneva, 12. januarja. V kratkem do, spo odposlanstva nemške mornarice in delavstva v Petrograd. Nemško - ruska poštna zveza preko švedske je sopot odprta.

Politične vesti.

== Melioracije. V zadnji seji odseka za melioracije je prišlo na razgovor skrajšanje postopanja v melioracijskih zadevah, uvedba posebnih deželnih komisij, vprašanje, ali naj se melioracijski zakon z dne 4. januarja 1909. popolnoma izpremeni, ali pa zadostujejo le delne izpremembe tako glede vodnega prava in drugega. V teh vprašanjih do kakega sklepanja ni prišlo.

== Zagrebški listi pričnejo menda danes zopet izhajati, ker so se tiskarne s pomočnim osebjem pobotale.

== Stavka v zagrebških tiskarnah. Iz Zagreba nam poročajo 11. januarja, da v zadevi stavke v zagrebških tiskarnah še ni prišlo do nobenega prekrota. Stavka traja dalje. Stavka samo pomožne osebe, dočim bi tipografi hoteli delati. Tiskarne jim pa ne morejo dati dela. V soboto bodo tiskarne tipografom odkazale 14dnevno mezdo, toda po mirovnem tarifu. Mnogo stavcev dobil namesto 150 K, samo kakih 30 K. Izmed časopisov je izšel 11. t. m. samo službeni list in ta samo na štirih straneh. Drugi časopisi si pomagajo na ta način, da razobešajo brzjavke v svojih izlozih in na javnih trgih. Vse kulturno in politično življenje stagnira. Dosedaj ni upanja, da bi stavka prenehala. Časopisi imajo ogromno škodo.

== Ogrski Romani. Strankarska deželna konferenca ogrskih Romunov je ugovarjala proti šolski odredbi grofa Apponyja, ki da ostro nastopa proti pravici samoodločbe narodov. Konferenca je sklenila v časopisju in v parlamentu stopiti na plan z veliko akcijo za samoodločbo narodov ter se je postavil minimalni program, ki zahteva tako samostojnost v okviru ogrske države.

== Kot jugoslovanski časopis izhaja v Petrogradu list v srbskem, hrvaškem in ruskem jeziku. Sodelujejo

tudi člani jugoslovanskih strank Avstro-Ogrske, ki se sedaj mude v Petrogradu. == Konflikt med Wilsonom in Karrazzo. Lyonsko časopisje namigava, da pride lahko do konflikta med Wilsonom in Karrazzo. Nasproti temu pravi »Tempe«, da so Zedinjene države nabrale na mehiškani meji veliko število čet, ker je v zadnjih bojih Willa zmagoval nad Karrazzom.

== Obsedno stanje na Španskem. Iz Madrida poročajo, da je ministrski svet, ki se je vršil v sredo, pooblastil ministrskega predsednika, da razglasi na Španskem obsedno stanje.

== Politični umor v Španiji. Iz Madrida poročajo, da je bil predsednik zveze španskih delodajalcev za mehaniko in metalurgijo Joze Barret v Barceloni umorjen. Neki pastor in neki trgovski učitelj, ki sta se nahajala v njegovem spremstvu, sta bila težko ranjena. Zločinci so zbežali.

== Angleška grožnja z gospodarsko vojno. Londonski poročevalci lista »Nene Zür. Ztg.« piše pod naslovom »Angleška mirovna alternativa« med drugim: K vsem govorom odgovornih angleških državnikov se vrača kakor motto vedno nastopna misel: Ali centralnim državam potom polne zmage entente naloženi in samo z novo nemško vlado dogovorjeni mir, ali pa s sedanjimi vladarji Nemčije sklenjeni mir, katerega jedro posledica bi bila izključitev Nemčije iz vseh gospodarskih odnosov s svojimi sedanjimi nasprotniki in zabranitev vstopa Nemčije v zvezo narodov. Poročevalec pravi, da mu je potrdila to alternativo oseba iz sedanjega ministristva in pravi dalje: Kot predpogoji za pričetek javnih razprav zahtevamo, tako je rekel oni član angleškega kabineta, izpraznitev vsega ozemlja, ki so ga zasedle centralne države v Evropi. V tem slučaju bomo jamčili Nemcem svobodno gospodarskih odnosov z alliranimi državami. Ali kaka jamstva, tako sem odvrnil, boste ponudili Nemčiji za izpraznitve pred sklepom miru? Velika Britanija ni nikdar prelomila svoje besede, tako se je glasil ponosni angleški odgovor, in to mora dočeti. Ako pa Nemčija pod temi pogoji noče z nami razpravljati, bo sledila vojni z orožjem gospodarska vojna. Gospodarski ostracizem bo dalj alirancem potrebno varstvo, ki prepreči Nemčiji vzpostavitev njenih sil in vstvaritev sredstev za novo vojno.

== Wilson o Brestu Litovskem. Kakor razvidno iz »Tägliche Rundschau«, nam uradni korespondenčni urad tudi Wilsonove poslanice kongresu ni sporočil popolnoma nepokvarjene. Omenjeni list namreč prinaša vest, da je Wilson začetkom svojih izjav, izjavil, da so mu dale centralne države kakor prej že večkrat razumeti svojo željo, pričeti z razgovorom o obojestranskih vojnih ciljih in o podlagah za oba dela sprejemljivega mira. Glede Rusije so centralne države prostodušno povedale temeljna načela, pod katerimi hočejo skleniti mir ter obenem tudi razvile program za praktično izvršitev teli načel. Načrt centralnih držav izvira brezdvoma od nemških in avstrijskih državnikov, ki so bili jasno podučeni o razpoloženju in naziranjih svojih narodov. Toda temu splošnemu programu se je dala konkretna oblika očitno od vojaške strani. Ta konkretna oblika noče ničesar vedeti o popustljivosti ter hoče obdržati kar sta Avstlija in Nemčija zavolevali. Centralne države zahtevajo od Rusije vsako ped zemlje, katero so zasedle njih čete, vsako provinco, vsako mesto in vsako važno točko za povečanje svoje sile. Rusi niso odobrvali teh načrtov in pogajanja so se prekinila. Sedaj bi bilo važno, da izvedemo v čigar imenu govore obojestranskih pogodb, ki koga govore ruski zastopniki in za koga zastopniki centralnih držav. Ali govore ti zadnji v imenu manjšine, ki je dosedaj bila merodajna za politiko centralnih držav, ali govore nemški zastopniki v imenu državnozborske večine z dne 19. julija ali v imenu onih, ki so se borili proti temu sklepu in hočejo doseči aneksije.

Vesti iz primorskih dežel.

Umrl je vsled volnih ran v Stinu ob Livnici v Italiji Karel Mlekuz z Dvora na Bovškem, vojak domačega pešpolka, star komaj 20 let.

V Ajdovščini je umrl gosp. Štefan Klanjšček, poduradnik južne železnice v Gorici.

Strel na redarja v Trstu. Okoli 1. ponoči dne 11. januarja je zapazil neki redar v bližini bolnišnice pri Sv. Mariji Magdaleni tri mlade ljudi, ki so se mu zdeli sumljivi. Ko se jim je približal, je eden izmed njih ustrelil nanj iz revolverja. Nato so vsi zbežali. Redar, ki k sreči ni bil zadet, je ustrelil za njimi petkrat, pa tudi ni nobene zadet. Na Semenskem trgu je neki drugi redar zapazil te tri, ki so tekli in enega vrel in sicer ravno onega, ki je streljal iz revolverja. Ta je neki 25letni Romeo Mjot, ki je bil že večkrat kaznovan radi tatvine.

Tat vjet na strehi Dva mlada vojaka Josip Cepak in Lucijan Zafret sta se klatila po Trstu in ko jima je zmanjkalo denarja, sta pričela krasiti. Vdrila sta ponoči v delavnico mizarja Vincenca Renko pri Sv. Mariji Magdaleni, potem pa se v stanovanju Terzije Ziderič. Zapolnil je neki redar, ki je stopil hitro za njima. Zafret je pobegnil. Cepak pa se je splazil na streho hiše, redar pa za njim. Precej nevarno je bil lov na tatu na strehi, vendar pa se je poročila redarja aretirati Cepaka.

Dnevne vesti.

— Voja odlikovanja. Stotnik Ivan Perles pp. št. 27. je odlikovan s redom črne krone 2. razreda za posebno hrabro in uspešno obnašanje pred sovražnikom tokom težkih bojev na planoti Sette Comuni, kjer je bil tretji ranjen. Naznanjeno je najvišje pohvalno priznanje ob istočasni podelitvi mečev za hrabro obnašanje pred sovražnikom nadporočniku Josipu Kosu neke letalske skupine, nadporočniku Norbertu Pečaku in poročniku Maku Preskerju in Maku Čampi.

— Voja odlikovanja v poštni službi. Slatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje je odlikovan poštni kontrolor Dominik Brenšič, s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje mehanik Herman Rosbach in Rudolf Messner, poštni asistent Josip Dular in s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje s meči brzojavni delovodja Frane Lavrič, vsi tržaškega poštnega in brzojavnega ravnanstva.

— Odlikovanja pri 17. pešpolku. Odlikovani so: s srebrno hrabrostno svetlinjo 1. razreda pešci Ivan Mlakar, Frane Cvahče in Anton Markič, s srebrno 2. razreda štabni narednik Avgust Arčon, četovodja Martin Trobentar in Makso Jerne, deseterika Ivan Kosel in Ivan Stegnar, poddeseterika Alojzij Lemerer in Martin Ranič, s bronasto Ljubiškino.

— Padel je na tirolskem bojišču Pavel Grafaauer, edini sin koroškega slovenskega državnega poslanca gosp. Grafaauerja, kateremu izrekamo svoje iskreno sožalje!

— Iz politične pisarniške službe. Okrajni tajnik Aleksander Schaffer je premeščen iz Litiše v Ljubljano in deželno glavni kancelist Anton Gregorič iz Ljubljane v Litišo.

— Premješčen je notar Ivan Kolenc iz Kranjske gore v Slovensko Bistrico.

— Premješčen sta v žandarmerijsko službo stotnika Emerik Cvahče in Josip Mlakar 17. pp.

— Ljudskoškolska vest. Bivša provizorica učiteljica v Mošenich Ana Turšič je nameščena za suplentinjo v Kalu.

— »Radogoj«. Opozorjamo člane na občini zbor, ki se vrši v torek, dne 15. januarja 1918 ob 6. zvečer v pisarni predsednika gosp. dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani, Dalmatinska ulica št. 3.

— Družba sv. Cirila in Metoda je imela leta 1916 rednih dohodkov 105.219 kron 45 vin, rednih stroškov pa 195.095 K 77 v, torej primanjuljaja 90.879 K 32 v, pri rednem prometu. Primanjuljaja se je moral pokriti iz glavnice in raznih skla. dot. izposojeni denar bo treba sredi glavnice povrniti. »Vestnik« izkazuje, da so dale kranjske podružnice leta 1916 6529 K 17 v, štajerske 5573 K 83 v, koroške 62 K 18 v, istrske 2254 K 04 v, tržaške 19.788 K 02 v, istrske 60 K 64 v, nižjeavstrijske 309 kron, skupaj 34.584 K 89 v. — Tržaške same so dale torej več, nego vse ostale skupaj! Kranjska ni dala niti ene tretjine tega, kar so nabrale tržaške podružnice! Na Kranjskem od 102 po-

družnic 53, a na štajerskem od 94, oziroma 56 ni dalo 1. 1916 niti enega vinarja prispevka, kar se je samouidelo, naj se da družbi letos. Slovenci, spominjajte se ob vseh prilikah C. M. D.!

— Upnikom »Glavna posejilnica«. Konkurs se bliža svojemu koncu. Sedaj se izdeluje razdelilni načrt, ki utegne biti za šest mesecev marca dokončan in pri sedišču razpoložen. Ker poteka od pričetka konkursa že sedmo leto, so se s pogodili med tem naravno pri upnikih in vlagateljih, ki so svoje terjatve priglasi, premuže izpremembe. Nekateri vlagatelji so umrli in se na njihovo mesto stopili dediči; drugi so se medtem preselili oziroma izpremenili svoj naslov; ednostopili svoje terjatve drugam; nekateri so imeli svoje knjižice založene pri denarnih zavodih, in jih vseli medtem nazaj; nekateri so si izvolili drugega pooblaščenca. Vse te izpremembe se bodo mogle pri razdelitvenem načrtu upoštevati samo v tem slučaju, če bo podpisani pravnočasno zvedeli ranje, drugače se bo morala konkurna kvota izplačati tistim, ki je terjatve pri sedišču priglasi, ali pa se bo morala sodno založiti. Da prihranimo torej upnikom nepotrebne stitnosti in stroške, svetujemo, da vsakdo, pri katerem se je priprava knjižice, kateri se je pridobil že za časa sgradebe največjega vodovoda na Kranjskem, sedaj v času vojne pa, za spretne in neumorne delo pri razširjanju cest. Postaviti se je s tem nelzbrisen spomenik in hvaležni se ga bodo še pozni rod spominjali.

— Izgubljen je včeraj neka gospodična od Narodne Tiskarne do Kino - Centrala in sicer le spodnji del dežnika, dočim je ročaj ostal izgubljen na roki. Ker dežnik za najditelja nima prav nobene vrednosti in mu tudi ne more dati napraviti kljuka, naj ga odda proti nagradi v upravnistvu našega lista.

— Umrli je v Ljubljani trgovec gosp. Avgust Jagodič v najstarejši dobi. Slovenski trgovski stan je izgubil s pokojnim odličnega in odlično narodnega tovarisa. Vrlu moša bodi blag spomin! — Pogreb se vrši v torek 15. t. m. iz hiše žalosti Mestni trg 34 k Sv. Križu.

— Umrli je v Ljubljani gospa Ana Sever, nadučiteljica vdova. Bodi ji blag spomin!

— Čevlji z lesenimi podplati. Mestna aprovizacija bo razdeljevala čevlje z lesenimi podplati v torek, dne 15. januarja od 3. do 4. popoldne. V poštev pridejo stranke, ki so že prejtele nakazilo za čevlje in sicer: v torek, dne 15. januarja od 3. do 4. popoldne stranke št. 1-100; v sredo, dne 16. januarja št. 101-150; v četrtek, dne 17. januarja št. 151-200; v petek, dne 18. januarja št. 201-250; v soboto, dne 19. januarja št. 251-300. Drugi teden se lahko priglase nove stranke. Vsaka mora prinesiti s seboj policijsko zglednico, potrdilo gospodarja, kjer služi ter natančni naslov svojega sedanjega bivanja.

— Razdelitev sukanca domačim šiviljam. Krojaški združenji v Ljubljani je povelje trgovske in obrtniške zbornice razdelitev uradoma oskrbljenega sukanca za obrtniške namene, kolikor ga pripade na Ljubljano. Za prejem tega sukanca so upravičene tudi domače šivilje, ki izvršujejo po raznih hišah popravila oblek in perila. Ker združba ne razpolaga s njih seznamom, pozivlja vse te šivilje v Ljubljani, da se oglašijo najpozneje do petka, dne 18. januarja v združni pisarni, Gosposka ulica št. 5, pritičje, da se tu vpišejo v seznam. Vse, ki bi se oglašile pozneje, se ne bi mogle več upoštevati pri prvi razdelitvi. Podrobnosti in čas razdelitve se objavijo pravčasno.

Tatvina. Neki trgovec iz Minkova je imel pred neko gostilno v štirinajski ulici na svojem vozu več zabojev mila, sveč, globina in drugih raznih reči v vrednosti 2000 K. Neman tat na vse to odnesel. — Milinarju Gregorju Krušniku in Radomelj je odnesel neman tat na postaji v Spodnji škofiji v roki, v kateri je bilo nekaj svaje, hlače, čevljev in nekaj moka v vrednosti 600 K. — V Dravljah se bile ukraden iz plombriranega železnega voza športne cigarete iz zaboja, ki je tehtal 81 kg. Iz 2 drugih zabojev je bilo ukradenih 7 in pol kilograma cigaret in 8 kg tabaka, na glavnem kolodvoru 1 vreča riša. — Neki gospe je izgnilo na železniški vožnji iz Ljubljane v Gradec iz zaprtega kovčega obleke in perila za 2000 K. — Nekemu posestniku v Kamniku je odnesel neznan tat posode s 30 kg svinjske masti. — Nekemu posestniku iz okolice Višnje gore je bila ukradena na tukajšnjem glavem kolodvoru knjižnica s štekom 448 K. — Iz tovarne kranjske in duštriske družbe na Savi je bil ukraden 210 K vreden gonilni jermen.

Občini Cerklje na Raketi sta izvolile dež. staršnega svetnika gospoda inženirja Rudolfa Zajca za častnega občana, za izredne zasluge, katere si je pridobil že za časa sgradebe največjega vodovoda na Kranjskem, sedaj v času vojne pa, za spretne in neumorne delo pri razširjanju cest. Postaviti se je s tem nelzbrisen spomenik in hvaležni se ga bodo še pozni rod spominjali.

Izgubljen je včeraj neka gospodična od Narodne Tiskarne do Kino - Centrala in sicer le spodnji del dežnika, dočim je ročaj ostal izgubljen na roki. Ker dežnik za najditelja nima prav nobene vrednosti in mu tudi ne more dati napraviti kljuka, naj ga odda proti nagradi v upravnistvu našega lista.

Aprovizacija. Oddaja premoga.

Premog za kuho narumene izkaznice se bodo oddajali po sledečem redu: Na vsak odrezek rumene izkaznice št. 2 se dobi 50 kg premoga, ki stane 3 K 50 v. Stranke se opozarjajo, naj se strogo drže objavljenega reda, ker se po končani prodaji ne bodo dobili več premog na drugi odrezek.

Na izkaznice za I. okraj se dobi premog pri g. Struplju, Radeškega cesta 14 i. a. na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za II. okraj se dobi premog: a) pri g. Pleškotu, Hrenova ulica št. 12 in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za III. okraj se dobi premog pri g. Richterju, Tr. navaška ulica št. 6 in sicer: Na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za IV. okraj se dobi premog v mestnem skladišču pri Narodnem domu. Premog na ta okraj se plača na mestnem magistratu, srednja hiša, pritičje, dne 18. januarja 1918 od 3. do 12. in od 3. do 6. ure ter se ga dobi dne, ki bo določil na potrdilo o plačilu premoga.

Na izkaznice za V. okraj se dobi premog: a) pri g. Uherju, Slomškova ulica št. 12 in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za VI. okraj se dobi premog: a) pri g. Trdinu, Slomškova ulica št. 12 in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za VII. okraj se dobi premog: a) pri g. Treu, Cesta na Rudolfovo železnico in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za VIII. okraj se dobi premog: a) pri g. Zdravju, Ahacjeva cesta 19 in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za IX. okraj se dobi premog pri g. Pleškotu, Hrenova ulica št. 12 in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

dopolnna, na št. 2 dne 18. januarja popoldne, na št. 3 dne 19. januarja popoldne, na št. 4, 5 in 7 dne 19. januarja popoldne. Na izkaznice za X. okraj se dobi premog pri g. Ungerju, v skladišču Kranjske stavne družbe in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na vsak odrezek št. 2 rumene izkaznice se dobi 50 kg premoga, ki stane 3 krone 50 vin.

Na izkaznice za X. okraj se dobi premog pri g. Ungerju, v skladišču Kranjske stavne družbe in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za XI. okraj se dobi premog pri g. Ungerju, v skladišču Kranjske stavne družbe in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Na izkaznice za XII. okraj se dobi premog pri g. Ungerju, v skladišču Kranjske stavne družbe in sicer: na št. 1 dne 16. januarja popoldne, na št. 2 dne 17. januarja popoldne, na št. 3 dne 18. januarja popoldne, na št. 4 dne 19. januarja popoldne, na št. 5 dne 20. januarja popoldne, na št. 6 dne 21. januarja popoldne, na št. 7 dne 22. januarja popoldne.

Razne stvari.

• Pomanjkanje mesa na Angleskem. »Times« pišejo, da je pomanjkanje mesa v celoti deželi brezprimerno občutno. Iz vseh delov prihajajo v London poročila, da se zapirajo ali izpraznjujejo mesnice že 1 uro po otvoritvi.

• Železniška nesreča. Poštni vlak, ki je odšel 11. t. m. z dunajskega južnega kolodvora proti Trstu, ki prihaja jutraj v Ljubljano, se je ponesrečil v polnoči na postaji Sv. Egidij pri Dunajskem Novem mestu. Zavozil je v neki stroj, vsled česar so bili razbiti 4 vozovi. Kurirski poštne vlaka je ubit, izmed potnikov je 15 lahko ranjenih.

• Umrli v Brodu na Savi. Iz Broda na Savi poročajo, da so tam lastnika neke re. stavarice Fodorja zvečer, ko je zaprl gostilno in pregledoval račune, napadli ne. znani ljudje, preoblečeni v vojaške uniforme, ko so vdrli v lokal. Fodorja so vrgli na tla in zaklali, potem so pobrali denar in odšli. Vojaške in civilne oblasti iščejo zločince.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. januarja: Ana Schantel, hči na posestniku, 75 let, Mestni trg 18. — Fran Novak, rejec, 3 tedne in Milan Lešnjak, rejec, 8 mesecev, oba v Stralski ulici 15.

Dne 12. januarja: Rozalija Večaj, za. sebnica, 90 let, Cesta na Rožnik 29. — Anton Kocmur, sin tajnika okrajne bolnišnice blagajne, 7 mesecev, Kržišniška ulica 10.

Dne 13. januarja: Avgust Jagodič, trgovec, 54 let, Mestni trg 24. — Elizabeta Furlan, šivilja, 22 let, Kamniška ulica 161.

Dne 14. januarja: Ivana Knez, posestnikova žena, 50 let, Hovica 31.

V deželni bolnišnici:

Dne 8. januarja: Josip Medvedšek, premogarskega sin, 5 dni. — Rozina Gerbec, posestnikova hči, 19 let. — Ivana Šmajdek, osebnika kuharica, 63 let.

Dne 9. januarja: Fran Kalčič, delavec, 47 let. — Franc Tomažin, rejec, 3 dni. — Janez Savelj, užitkar, 64 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

ANE SEVER
nadučiteljica vdove 187
Pogreb bo v torek ob pol 5. uri iz Trnovskih ulic 15.
Bog bodi njej in nam milostljiv!
Josip in Vilko, sinova. Fani Widmar, Lojza Marks, Ruža Šantol, Cenka Cepuder, Marič Robida, hčere. Zalka Sever, sinova.

Avgust Jagodič
trgovec
v nedeljo, dne 13. t. m. po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere mirno preminul.
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek, dne 15. t. m., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg št. 24, na pokopališče k Sv. Križu.
Venci se hvaležno odklanjajo.
V LJUBLJANI, dne 13. januarja 1918.
Zaljujoči ostali.

SOLALI
najboljše cigaretni papirje
Vse pravice zaščitene s uradno zaščito
točno, ceneno in redno dobavljeno.

Karola Mlekuža
c. in kr. Inf. Rgmt. št. 97.
po skoraj triletnem hrabrem bojevanju; bil je že v Galiciji in dvakrat na italijanski fronti, sedaj ga je dohitela grenka smrt 26. dec. 1917. Od sovražne krogle težko zadet v glavo in pod operacijo v vojni bolnišnici je po dvanajdnem trpljenju izdihnil svoje mlado življenje v 21. letu svoje starosti.
Drago truplo je pokopano v vasi Stino ob Livenci.
Sv. maša zadušnica se bo brala v tukajšnji cerkvi Sv. Urha.
Bodi ti lahka tuja zemlja!
Globoko žalujoči ostali:
Jožef Mlekuž oče. Elizabeta Mlekuž, mati. Jožef, Albert, brata. Lojza, Ivanka, Famica, Julka, sestre.

Gospodična
1800 hrane (brez zapeljivosti). Ponudbe s navedbo c. ne pod 177 na upr. »Slov. Narod«. 177
Nova vila se prodaja s 12 sobami in vse opremo v sredini mesta. Nemška upravljanja na A. G. Stollberg, Ljubljana. 173
Drva se napreduje na D. Ljubljani cesti št. 5 se na drobno hlani. Prodaje se tudi na metro, ako dob m. nekolične stotine za eksistenco svoje in delavcev. 180
Srednje velik gospod kupi jedno neboliko poročeno obleko oziroma je zam. nja za mas. ali moko. Pismene ponudbe pod št. 11/188 na upr. »Slov. Narod«. 185
Lep lokal za prometno kraj, za pisarno ali trgovino, se oddaja. 110 Naslov pove uprav. »Slov. Narod«.
Lovski voz malo nabojen za pod ugodnim pogojem. — Natančneje poizved. št. 11/188, Dunajsko mesto 180. 185

KINO CENTRAL
v dež. gledališču.
Torek 15., sredo 16. in četrtek 17. januarja:
Dvojni, dve uri trajajoči spored.
Začetek vsakokrat ob pol 5., pol 7. in pol 9. zvečer.
Prvi Lisa Weise film 1918.
Mala Doortje.
Igrokaz v 4 oddelkih po romanu Van Dickensa »Mala Doortje«. Režiser F. Zelnik.
V glavni vlogi ljubljenska občinstva: **LISA WEISE.**
Telefonska mašica.
Izvrstna veseliga v 3 dejanjih.
Kako so zasedli otok Oesel.
Veliki jako zanimivi nar. posnetek.
Najnov. slike iz italijansk. bojeva.
Ni za mladino.

Modni salon
Stably-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana
Priporoča največjo izbiro modnih velour-klobukov s kosmatim robom iz prvostanih tovarn »Novega jčina« kakor iz baržuna, filca in ko. uhovine, ter čepic za dame in deklica.
Popravila točno in vestno.
Velika izbira šal, klobukov. Cene razmeroma zelo nizke.

hotel „Zlati jelen“ v Gorici.
Priredovalo se bo času primerno postrežbo dobro z jedjo in pijačo ter tudi s prenočiščem. 176